

Valtava-hankkeen tietoarkkitehtuurityö ja **Tietorakenteet ja koodistot - projekti**

17.9.2020 Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmän kokous

Projektipäällikkö Marika Pentikäinen (Minna Liikala 1.10.2020)

TOIVO ohjelma

✓ Mahdollistaa sote uudistuksen tavoitteisiin pääseminen johtamisen, ohjauksen ja valvonnan tiedon avulla

Virta hanke

✓ Mahdollistaa maakuntien sote tietojohdamisen kokonaisvaltainen kehittäminen

MAHDOLLISTAA

Maakuntien johtaminen luotettavalla ja ajantasaisella tiedolla yhtenäisiin tietomalleihin ja kansallisiin määrätyksiin perustuen

PARANTAA

Organisaatioiden tietojohdamisen kyvykkyyttä

EDISTÄÄ

Maakuntien johtamisen ja kansallisen arvioinnin tietosisällön yhtenäisyyttä

Valtava hanke

Kansallinen sote tietotuotanto mahdollistaa:

- ✓ Viranomaisten seuranta , arviointi , ohjaus ja valvontatyön
- ✓ Maakuntien johtamisen kansallisessa kokonaisuudessa

TUOTANTO

Yhtenevä sote-tieto tarjoaa vertailukelpoista tietoa

SISÄLLÖT

Sote-tieto on sisällöltään oikeaa, riittävän kattavaa ja oikea-aikaista

JÄRJESTELMÄT

Sote-tietoa hyödynnetään pääsääntöisesti yhden käyttöliittymän ja yhteisten rajapintojen kautta

Valtava-hanke

Kansallinen sote tietotuotanto mahdollistaa:

- ✓ Viranomaisten seuranta-, arviointi, ohjaus ja valvontatyön
- ✓ Maakuntien johtamisen kansallisessa kokonaisuudessa

TUOTANTO

Yhtenevä sote-tieto tarjoaa vertailukelpoista tietoa

SISÄLLÖT

Sote-tieto on sisällöltään oikeaa, riittävän kattavaa ja oikea-aikaista

JÄRJESTELMÄT

Sote-tietoa hyödynnetään pääsääntöisesti yhden käyttäjäliittymän ja yhteisten rajapintojen kautta

Diabetesrekisterin tietoallaspilotti
Perusterveydenhuollon tietosisällönlaajennus

Potilastiedon arkisto

Rokotusrekisteri pilotointi

Sosiaalihuolto

Tavoitearkkitehtuuri

Tietorakenteet ja koodistot

Ensihoito

Kanta- ja rekisterit harmonisointi

Kirjaamisen laatu

Kansalliset laaturekisterit

Raportointipalvelut

Vanhuspalvelujen hoitajamitoitus ja toimintakyky

Metatietokuvaukset

Talous-, toiminta- ja henkilöstötietojen yhteensovittaminen

Datapohjainen valvonta

Tietotuotantomalli

Tietoikkuna

Metatietokuvaukset

Järjestämislain mukaisen vähimmäistietosisällön määrittäminen

Valvonnan tuottamat tiedot

Sote-uudistus

Toivo-ohjelma

Tietorakenteet ja koodistot –projekti

Kesto ja kustannukset

Projektin arvioitu kokonaiskesto:

- (1.4.2020- 31.12.2023) 2021 jälkeen projekti jatkuu mm. toimintamallin jalkauttamisen osalta sekä alustojen edelleen kehittämisen osalta selvitysten pohjalta.

Projektin kokonaiskustannukset tämän hetkisen (9/2020) suunnitelman mukaan:

- 800 000€ (2020-2021)

Valtava-hankesuunnitelma

”2) Kehitetään yhteinen käsitteiden, tietorakenteiden, luokitusten ja koodistojen kansallinen prosessi ja tehdään käyttöönottosuunnitelma.

- *Suunnitellaan ja toteutetaan kansallisesti hyödynnettävä prosessi uusien käsitteiden, tietorakenteiden, luokitusten ja koodistojen käsittelyyn. Tavoitteena on, että hankkeessa mukana olevat organisaatiot sitoutuvat noudattamaan prosessia. Prosessia laajennetaan myös muita sote-tietoa tuottavien käyttöön. Kehitystyössä hyödynnetään tehokkaasti jo olemassa olevia tietorakenteita, luokituksia, sanastoja, terminologioita ja koodistoja.*
- *Kehitystyön päätyttyä uusien tietotarpeiden täyttämiseen on olemassa toimintamalli ja ratkaisut, joilla ensimmäiset tarvitsijat ja käyttöönottajat voivat luoda ehdotuksia ja luonnoksia uusiksi käsitteiksi ja tietorakenteiksi, ja nämä toimivat hallitusti myös laajempaan valtakunnalliseen käyttöön hyväksyttävien käsite- ja tietorakennemäärittelyjen pohjana.*
- *Ensimmäisenä tehdään esiselvitys ja toimintasuunnitelma, jossa kartoitetaan kansallisen sote-tietotuotannon edellyttämien käsite- ja tietosisältömäärittelyjen sekä luokitusten valmistelun, laadunvarmistuksen ja julkaisemisen toimintamallin nykytila, sen suhde sidoshankkeissa tapahtuvaan kehittämiseen ja tehdään konkreettinen kehittämissuunnitelma. Tämän jälkeen luodaan toimintamalli kattamaan kansallisesti priorisoidut sote-tietojohdamisen ja toisiokäytön tarpeet. Olemassa olevista prosesseista hyödynnetään soveltuvin osin sosiaali- ja terveydenhuollon kansallista koodistopalvelua, sosiaali- ja terveydenhuollon tietomallien ja sanastojen hallinta- ja julkaisumalleja ja julkisen hallinnon sanastojen ja tietorakenteiden edelleen kehitettäviä sanastojen ja tietomallien julkaisu ympäristöjä.*
- **Yhteisen toimintamallin** käyttöönottoa suunniteltaessa huomioidaan kapasiteetin ja resurssoinnin riittävyys ja käsite- ja koodistoprosessia tukevien tietoteknisten ratkaisujen jatkokehitys.”

Yhtenevä sote-tietotuotanto tarjoaa vertailukelpoista tietoa

Projektin Toimenpide

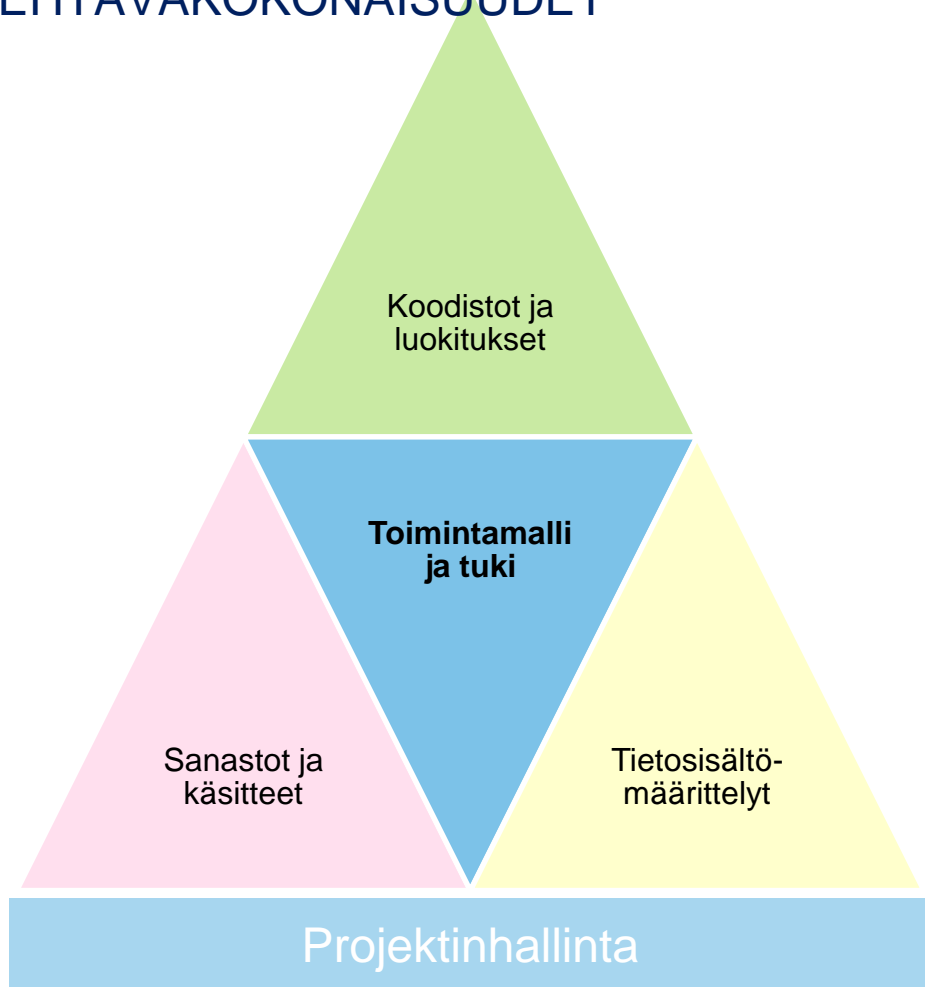
- Kehitetään yhteinen käsitteiden, tietorakenteiden, luokitusten ja koodistojen kansallinen prosessi, harmonisointiin tarvittavat alustat ja välineet ja tehdään käyttöönottosuunnitelma.

Projektin Tuotos Q4/2021

- Tietomäärittelyjen valmistelun ja harmonisoinnin toimintamalli on kuvattu ja mallia on käytetty useissa priorisoiduissa sisällöissä.
- Sote-sanastojen ja käsitteistön harmonisoinnin (erit. Kanta-Hilmo) ensimmäiset tulokset on julkaistu.
- Modulaaristen tietokomponenttien hallinta-alusta on laajennettu terveydenhuoltoon ja otettu käyttöön ensisijaisen ja toissijaisen käytön tietomäärittelyjen harmonisoinnissa, ja sen jatkokehityssuunnitelma on tehty.
- Terminologiaharmonisointia tukevan koodisto- ja terminologia-alustan hankinta- tai kehityssuunnitelman toimeenpano on aloitettu hankkeen tavoitteita ja kansallista luokitusstrategiaa tukien.

Projektin tehtäväkokonaisuudet

TEHTÄVÄKOKONAISUUDET

Tietorakenteet ja koodistot –projektin keskiössä on

Toimintamalli, joka kokoaa yhteen ja tekee näkyväksi prosessit ja alustat sekä näiden hyödyntämisen.

Sisältöjen **tuki** varmistaa linkitykset ympäröiviin projekteihin ja tarpeisiin

Prosesseja, alustoja ja sisältöjä työstetään

- **Sanastojen ja käsitteiden,**
- **Koodistojen ja luokituksien sekä**
- **Tietosisältömäärittelyjen** lähtökohdista.

Sote-uudistus

Toivo-ohjelma

<https://yhteistyotilat.fi/wiki08/x/FblwAw>

Tehtävä- kokonaisuuksien tuotokset ja suunnitelmat

TK koodistot ja luokitukset

- ”kevennetyn” tai ”tuetun” tietorakenteen käsittelyprosessin hahmottelua ja sen tarpeellisia linkityksiä, vastaamaan erityisesti toisiokäytön tarpeeseen unohtamatta ensiökäyttöä

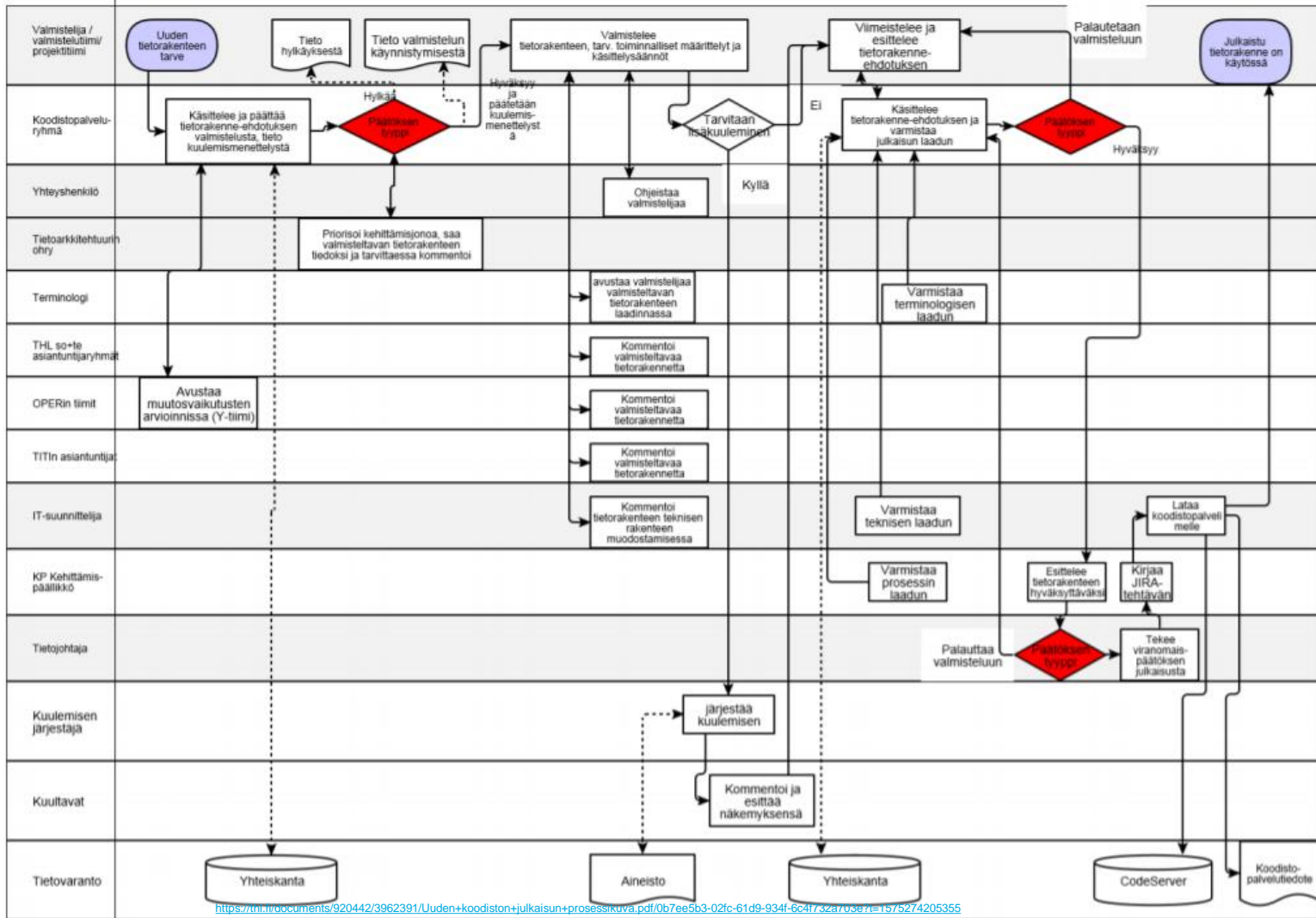
<https://thl.fi/fi/web/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/koodistopalvelu>

- 2020/Q4 lisää kohteita Valtava-tarpeista

Koodistot ja
luokitukset

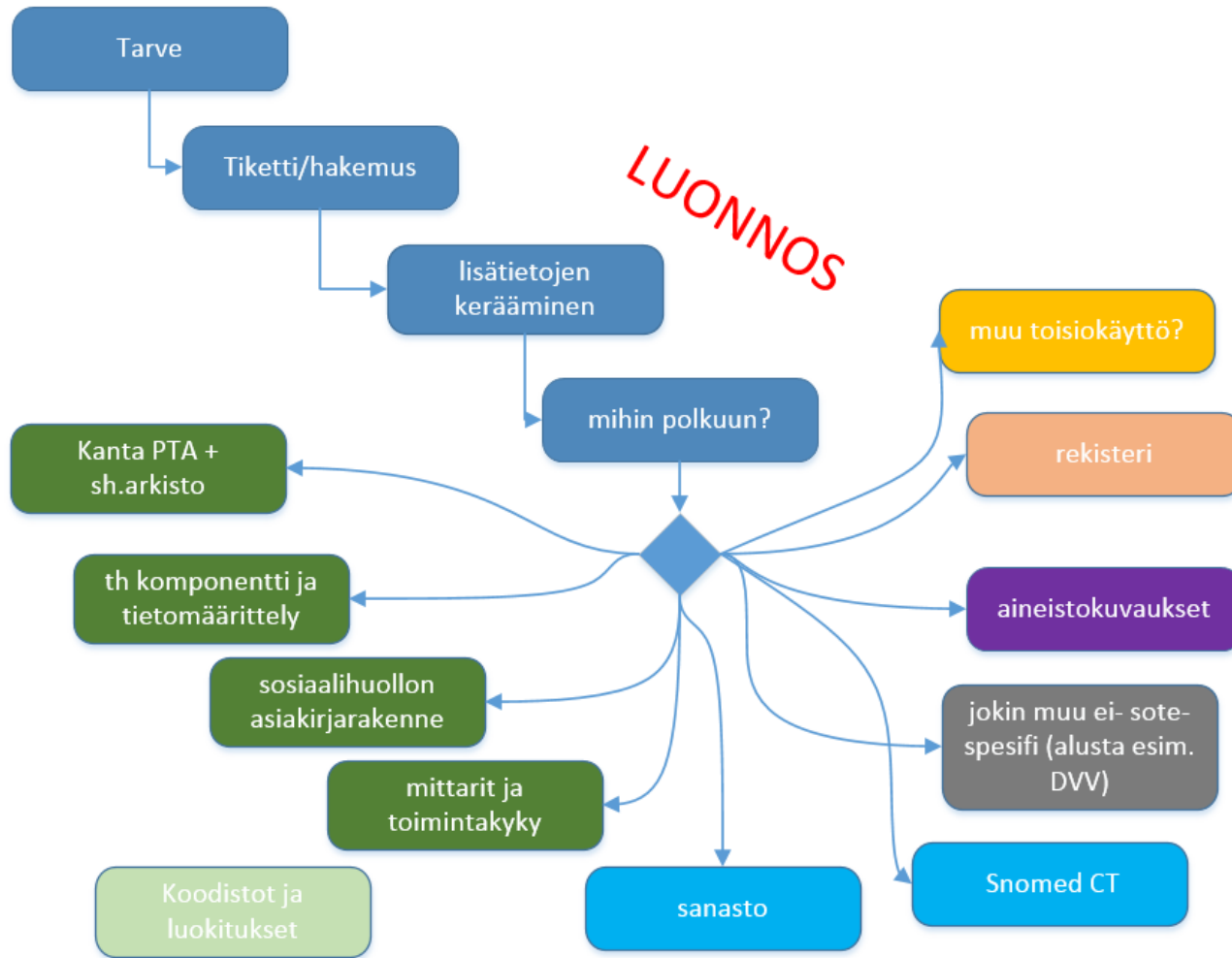
Käsittely
prosessi

Uuden koodiston julkaisu prosessinäkökuva nykykuva

Sote-uudistus
Toivo-ohjelma

LUONNOS

- Olemassa olevissa poluissa vahvistettava toisiokäytön näkökulmaa
- Toisiokäytöstä tulee uusia polkuja

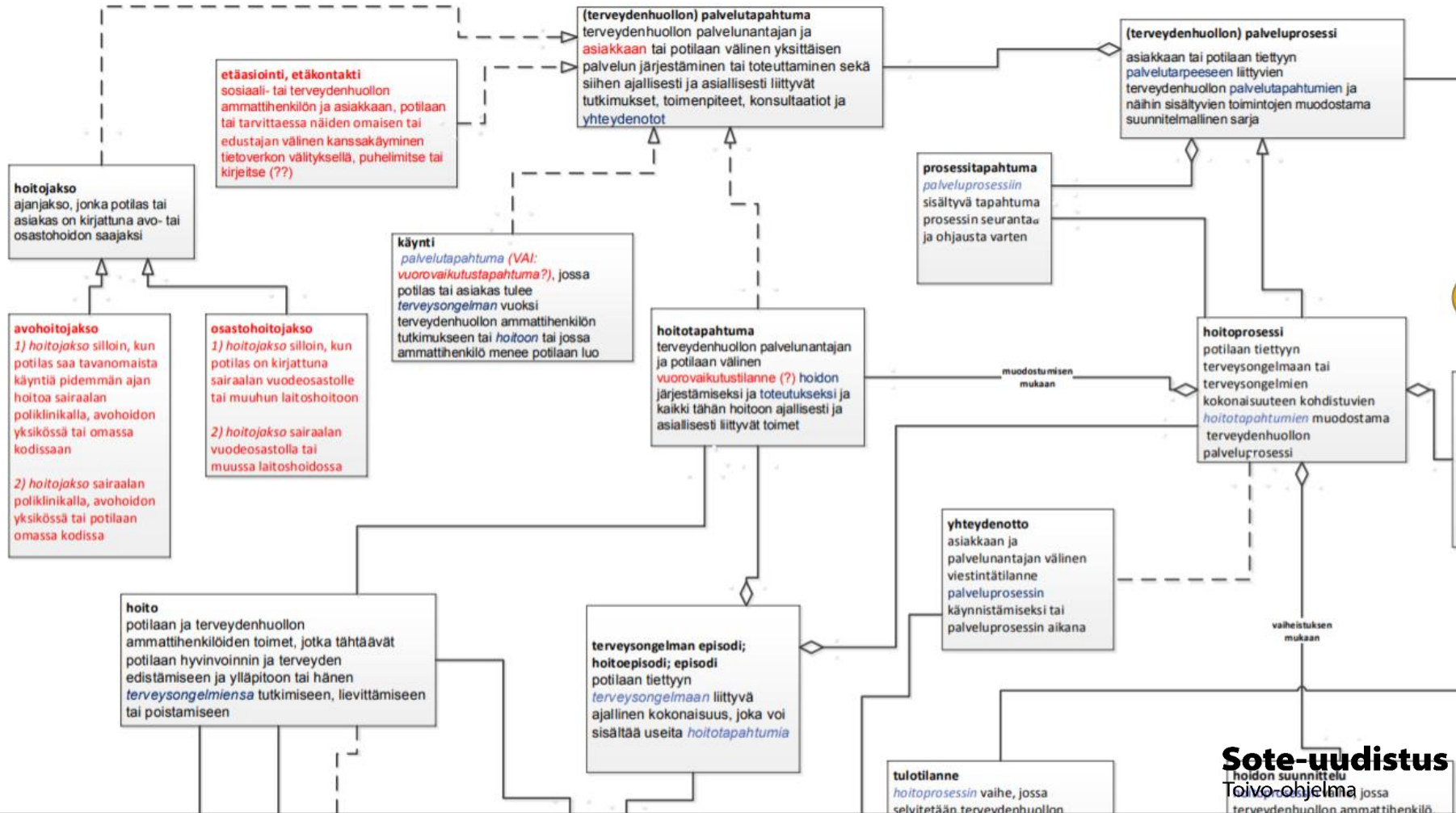
TK Sanastot ja käsitteet

A pink triangle graphic pointing downwards, partially overlapping a larger pink circle on the right side of the slide.

Sanastot ja
käsitteet

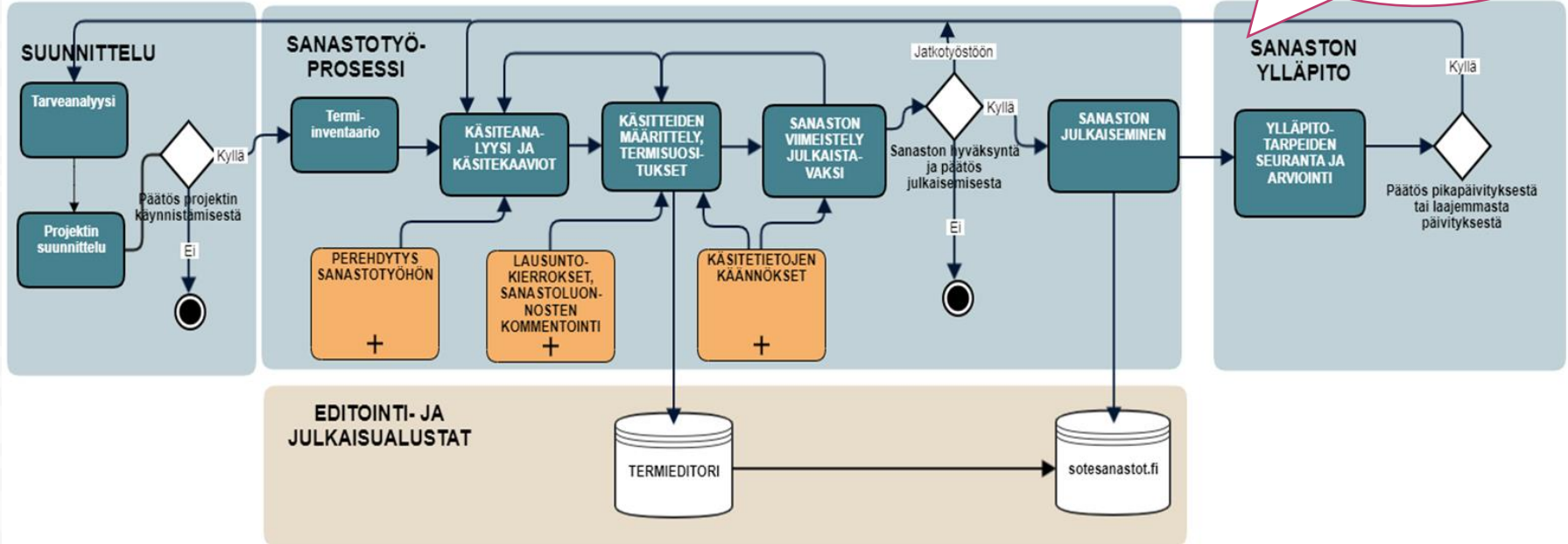
- **Sanastotyön pilotti toisiokäytön ja tietojohdamisen tarpeisiin.**
 - Pilotti toteutettiin SoteDigin ja THL:n asiantuntijoiden yhteistyönä.
 - Sanastopilotti toteutettiin Q2-jakson aikana
 - Sanastoluonnos 20 hoitoon ja hoitoprosessiin liittyvästä käsitteestä.
- Pilotin aikana myös arvioitiin sanastotyön prosessia ja hallintamallia
- Työ jatkuu kun saadaan priorisoitua pilotin käsitteiden ja uusien esille nousseiden käsitteiden kesken.

LU
t

Sanastotyöprosessin päävaiheet

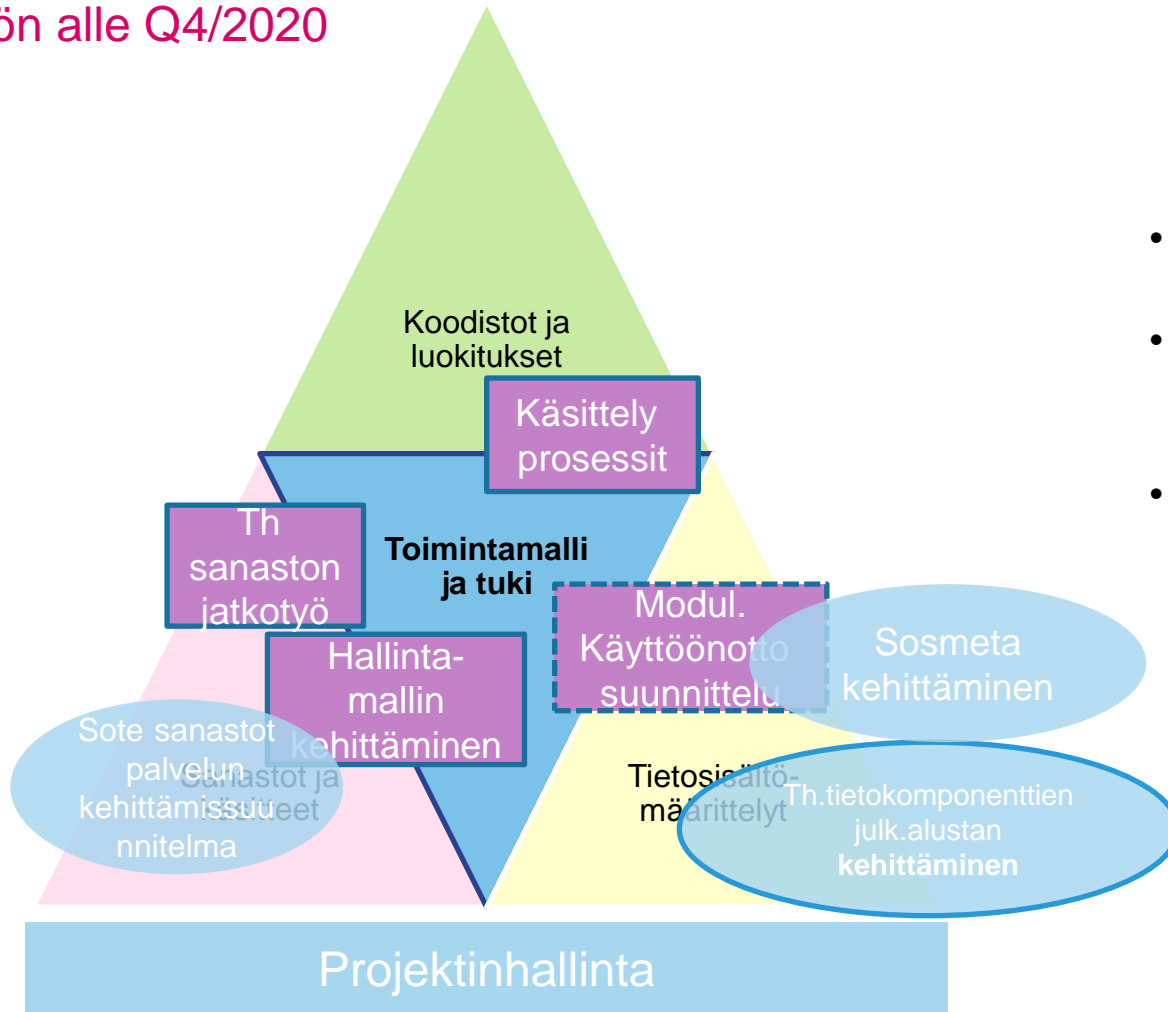
Haasteet:
Omistajuus,
substanssi-
asiantuntijaryhmät,
käsitteen
riippuvuudet

TK Tietosisältömäärittelyt

Tietosisältö-
määrittelyt

- Toukokuussa valmistui:
 - Terveystieteen modulaaristen tietokomponenttien hallintalustan tarkennettu kehitys- ja käyttöönotto**suunnitelma**
 - Mukana Sosmetan jo tiedossa olevat kehittämistarpeet
- Työ jatkuu alustan kehitystyönä, käyttöönottona, testaamisena, jatkokehittämisenä
- Tulossa modulaarisen tietosisällön pilotointi määrittelystä, toteutukseen ja hyödyntämiseen (tavoitteena Terveystieteen tietokomponenttien käyttöönoton ja hyödyntämisen prosessi osaksi toimintamallia)

- Yhteistyön tiivistäminen Valtava-projektien kanssa
- Virta-yhteistyön kautta myös alueiden tarpeiden huomioiminen
- Toimintamallin ensimmäinen luonnos

Valtava-hanke

Kansallinen sote tietotuotanto mahdollistaa:

- ✓ Viranomaisten seuranta-, arviointi, ohjaus ja valvontatyön
- ✓ Maakuntien johtamisen kansallisessa kokonaisuudessa

TUOTANTO

Yhtenevä sote-tieto tarjoaa vertailukelpoista tietoa

SISÄLLÖT

Sote-tieto on sisällöltään oikeaa, riittävän kattavaa ja oikea-aikaista

JÄRJESTELMÄT

Sote-tietoa hyödynnetään pääsääntöisesti yhden käyttäjäliittymän ja yhteisten rajapintojen kautta

Diabetesrekisterin tietoallaspilotti
Perusterveydenhuollon tietosisällönlaajennus
Potilastiedon arkisto
Rokotusrekisteri pilotointi
Sosiaalihuolto
Tavoitearkkitehtuuri

Tietorakenteet ja koodistot

Ensihoito
Kanta- ja rekisterit harmonisointi
Kirjaamisen laatu
Kansalliset laaturekisterit
Raportointipalvelut
Vanhuspalvelujen hoitajamitoitus ja toimintakyky
Metatietokuvaukset
Talous-, toiminta- ja henkilöstötietojen yhteensovittaminen
Datapohjainen valvonta
Tietotuotantomalli
Tietoikkuna
Metatietokuvaukset
Järjestämislain mukaisen vähimmäistietosisällön määrittäminen
Valvonnan tuottamat tiedot

Sote-uudistus

Toivo-ohjelma

Kiitos!

<https://soteuudistus.fi/tiedolla-johtaminen>

<http://thl.fi/sotetiedonhallinta>

<http://thl.fi/koodistopalvelu>

<https://sotesanastot.thl.fi/>

T&K-projektin
projektipäällikkö
1.10.2020 alkaen
Minna.liikala@thl.fi

”Kehitystyön päätyttyä uusien tietotarpeiden täyttämiseen on olemassa toimintamalli ja ratkaisut”